

MÜ'MİN TATLIDIR, TATLILIĞI SEVER

Eûzübillâhimineşşeytânirracîm

Bismillâhirrahmânirrahîm

El-hamdü lillâhi rabbi'l-âlemîn. Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîh. Alâ külli hâlin ve fî külli hîn. Ve's-salâtu ve's-selâmu alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîne ve imâmi'l-muttakîn ve eşrefî'l-mürselîn Muhammedini'l-Mustafâ ve alâ âlihi ve sahibihî ve mentebiahû bi-ihsânin zevi's-sıdkı ve'l-vefâ. Emmâ ba'dü fe kâle Resûlullâhi sallallahu aleyhi ve sellem:

قَلْبُ الْمُؤْمِنِ حُلْوٌ، يُحِبُّ الْحَلَاوَةَ

Kalbü'l-mü'mini hulvün yuhibbü'l-halâvete.

Kalp Arapça'da iki mânaya geliyor:

Bir yürek demek.

Kayıkçını küreği tıp tıp atar yüreği

Yürek, et parçası.

Bir de gönül mânasına geliyor.

Gönül nerede?

Vallahi bilmem! Gönül, tarifi zor bir şey, insanın iç âlemi! Ama “şurada burada” denilmez. Belki o yüreğin olduğu yerle ilgisi de var. Ama gönlün mânası yürek demek değil. Birisi et parçası birisi de insanın iç âlemi.

“Gönlüm kırıldı.”

Üzüldüm, demek.

“Gönlüm seni çok sevdi.”

Demek ki sevme kabiliyeti var.

Kalbü'l-mü'mini hulvün. “Mü'minin kalbi, gönlü tatlıdır.”

Mü'minin içi tatlıdır. Kestiğin zaman bakarsın, içi tatlı. Çilek renginde bir meyve var; ince kabuklu, dışı solgun kırmızı. Dışarıdan bakıyorsun; “Bu bayatlamış, manavda durmuş, herhalde tatlı değil...” diyorsun. İncecik kabuk soyuluyor. Altından sedef gibi pırl pırl sulu meyve çıkıyor: Liçi. O benim hoşuma gidiyor. Dışı mütevazı, içi tatlı. Ben onu derişlere benzetiyorum: dışı mütevazı, içi tatlı!

Kalbü'l-mü'mini hulvün yuhıbbü'l-halâvete. “Mü'min tatlıdır, tatlılığı sever.”

Mü'min hoş adamdır. Mü'min insan; tatlı insandır, sevimli insandır, tadına doyum olmaz. İyi mü'minin tadına doyum olmaz, arkadaşlığına, yolculuğuna, komşuluğuna, ortaklığına doyum olmaz. Mü'min tatlıdır; tadına doyamazsın, bayılırsın, ayrılmak istemezsin.

Bir kere düşünün: O mübarek evliyâullah büyüklerimiz birbirlerini nasıl sevmişler, nasıl sevdirmişler; o dervişler, o mübarekler, nasıl edeple... Kapıdan girişleri bir edep, oturmaları bir edep, konuşmaları, ayakta durmaları, hizmetleri bir edep, bin bir türlü hizmet... Ne güzel dünya imiş!

a. Yirminci Asrın En Büyük Zararı

Geçtiğimiz yirminci asrın en büyük hunharlığı nedir?

Yirminci asrın, gaddar hunhar insanların yirminci asırda yaptıkları en büyük hunharlık nedir?

Bu güzel medeniyeti, bu mânevî medeniyeti tahrip etmeye çalışmalarıdır, yok etmeleridir!

Osmanlı medeniyeti, tasavvuf medeniyeti; bu tasavvuf medeniyetini yıkmaları yok mu?

Bu insanların birbirleriyle tatlı tatlı geçinmeleri, birbirlerine tatlı tatlı kardeşlikleri, birbirlerine tatlı tatlı muhabbetleri, hediyeleri, birbirlerinin yollarına can vermeleri... Bu güzel duyguların bu dünyadan silinmesi en büyük felakettir, en büyük çevre kirliliğidir. En kötü durumdur!

Maalesef bu güzelim medeniyet kitaplarında kaldı gibi, neredeyse yok oldu gibi! İnşallah biz canlandırırız. Bakarsın tohumlar burarlarda yeşerir. İnsanlar bir insanlık görsünler, arkadaşlık vefa, dostluk, kardeşlik, fedakârlık görsünler. Burada yeryüzünde gezen kanatsız meleklerden müteşekkil bir toplum inşaallah olur. Dedikodusuz, gıybetsiz, yalansız dolansız, safî, halis, muhlis bir toplum...

Her şey güzel, her şey tatlı; kurt kuzuyla ahbap, arkadaş; gelin kaynanayla dost; karı koca muhabbetli, birbirlerini şu kadarcık incitmemişler...

İhvanımızdan birisi öldü de hanımı öyle diyor: 60-70 yıl ne kadar evlilik sürmüşlerse

sürmüşler, “Birbirimizi şu kadar incitmedik!” diyor.

Evlilikte incitmemek olur mu?

Evlilik kavgalı gürültülü, fırtınalı, bağırmalı çağırmalı oluyor. Çok şeyler duyuyoruz. Belki kendimiz de yapıyoruz. Herkes kendisinin hâlini biliyor.

“Kazaklık” demişiz, bir huy beğenmişiz ama hangi kitap yazıyor? Hadis kitaplarında mı yazıyor, tefsir kitaplarında mı yazıyor, fıkıh kitaplarında mı yazıyor?!..

Bir kazaklıktır tutturmuşuz, erkek adam kazak adam diye tutturmuşuz öyle gidiyoruz ama acaba Peygamber-i Zîşan’ımızın adabı nasıldı?

Peygamber Efendimiz acaba nasıl yaşadı, evinde nasıl yaptı? Aile yaşantısı, aile fertlerine karşı muamelesi nasıldı?..

Bunu arayıp sorup; “Ben böyle yapayım, bunu gaye edinip bunu yapmaya çalışayım...” [diyen yok gibi].

60-70 yıl yaşayıp da zerre kadar birbirini incitmemek ne kadar güzel bir şey, ne tatlı şey!

[Mehmed Zahid Kotku] Hocamız'la beraber Tavşancıl'a uğradık. Tavşancıl'da ihvanımızdan bir hanım teyze vardı. Nur içinde yatsın, makamı âlâların âlâsı olsun! Tavşancıl bir köy, Gebze'ye gelirken bir köy.

Ama o tatlı dili, o güleç yüzü, bizi karşılayışı, o ikramı sanki Osmanlı sultanlarının saraylarından arta kalmış, müzeden çıkma bir sultan hanım gibiydi. "Efendim!" deyişi, hitap edişi, ikram edişi çok şahane idi.

Bilin ki belki kelimelerimle anlatamıyorum, belki gördüklerimi size anlatmak istesem sabahlar olur, haftalar geçer. Bilin ki çok yüksek, çok zarif, çok ince bir ruh medeniyeti vardı. Ruhsal medenîlik vardı, ruh dünyası zengin insanların kurduğu bir medeniyet vardı. Her şey güzeldi.

Yirminci yüzyılda hunharlar, gaddarlar, cebbarlar, zalimler bunu yıktılar. Ondan sonra da yerine tangırtılı tungurtulu, cazlı barlı pavyonlu, pis, iğrenç radyolarla televizyonlarla çirkin filmlerle evimize [girdiler]. Haberleri açarken dinleyemiyoruz, televizyonda reklamları bile kapatmak zorunda kalıyoruz.

Akılları fikirleri şerde, şeytanlıkta olan insanlardan kurulu bir dünya!

Peki, akılları fikirleri melekler gibi yaşamak isteyen insanlar yok mu?

Var ama onlar bir toplum oluşturamamış, onlar kendilerini sunamamış. Amerika'da, burada, başka Avrupa ülkelerinde kendi örflerini yaşatmaya çalışan çeşitli dinî gruplar var. Ama biz o yüksek tasavvuf medeniyetimizi yaşatamamışız!

Mevlânâ hazretlerinin mübarek şehri Konya'da Mevlevî tekkesi ve şeyhi yok! Hayretler içinde kaldım! İşim olmasaydı Allah nasip etseydi Konya'ya Mevlevî tekkesi açmaya gidecektim! Ayıp, Konyalılar'a çok ayıp ki Mevlânâ hazretlerinin [tekkesini] devam ettirememişler. Tekkesi kapanmış, şeyh kalmamış. O Mevlevî dervişliği ki zarafetine cümle cihan hayran!

Yunus Emre'nin yolu devam etmemiş. Eşrefoğlu Rûmî'nin hâli, o güzelim İznik'in manzarasıyla türbeleriyle, camileriyle, yeşilliği ile gölüyle o güzelim İznik'in güzelleri gitmiş. Çıplak pantolonlu, terli kokulu, kıllı,

pis, pasaklı insanların istilasında, yağlı terli korkunç bir medeniyet, iğrenç bir medeniyet!

İnşaallah bir yerde bu güzel nadide çiçek açar. Bu güzel fidan büyür, inşaallah tekrar o nadide çiçeklerini verir. İnşaallah belki olur, Cenâb-ı Hak nasip etsin. Ama çok güzel bir medeniyet! Her şeyi ile iç âlemi tatlı insanların birbirleriyle tatlı geçimleri, sabırları, hizmetleri, fedakârlıkları, ikramları, ihlâsları, gözyaşları; şairane, âşıkane, sadıkane, halisane, muhlisane iç dünyaları...

Şiirlerini okuyun:

İbrahim Hakkı Erzurumî hazretleri bir şeyh; *Mârifetnamesi*'ni okuyun, kullandığı kelimelere, anlattığı konulara bakın! Eşrefoğlu Rûmî bir şeyh, *Müzekki'n-nüfûs* isimli eserini okuyun!

Müzekki'n-nüfûs ne demek?

“İnsanın içini, nefsini tertemiz eden kitap” demek. Bir okuyun, neler neler var görün!

İnce, çok ince ayar, mücevheratçılık gibi ince ayar bir irfan medeniyeti. Mü'min işte öyle tatlıdır; işte ona âşığız, ona hasretiz onu

anlatıyoruz. Mü'min öyle tatlıdır, tatlılığı sever.

Güzel bir hareket, tatlı bir hareket, bir davranış şekli, bir gülücük, bir sözcük gönülleri fetheder. Ahlâk harika, âdâb eşsiz, emsalsiz, usul erkân son derece güzel! Şimdi insanlar usul erkân bilmiyor.

Büyüklere, küçüklere, eşitlere nasıl davranılır, nasıl oturulur nasıl kalkılır?..

[Mehmed Zahid Kotku] *rahmetullâhi aleyh* Hocamız'ın zamanında video olsaydı da Hocamız'ın dervişliğini, şeyhinin yanına gidişini gelişini tesbit edebilseydik. O eski mübareklerin hayatlarını kaleme alabilseydik. Abdülaziz Efendi müridlerinin ağzına lokmayı kendisi tutuverirmiş. Muhabbete bak! Bir baba gibi, evlat besler gibi, *rahmetullâhi aleyhim ecmaîn*.

Ama nasıl insanlar?

Hocalarını aramaya giderlermiş. Abdülaziz Efendi, bizim Hocamız Mehmed Zahid [Kotku] Efendi'nin elinden tutup da tekkeye getirdiği kimse. İki arkadaş, Hocamız tekkeye girişte daha kıdemli.

Ne yaparlarmış?

Şeyhlerini arıyorlar. Şeyhleri ya Beyazıt ya da Ayasofya camimizde olurmuş. Orada ders verirmiş.

Ayasofya bir zamanlar camiymiş kardeşlerim. Fatih Sultan Mehmed Han zamanından beri minarelerinden ezan okunurmuş da namaz kılınırmış, bir zamanlar hutbeler okunurmuş. Şimdi içinde namaz kıldı diye kılma-ya teşebbüs eden insanı mahkûm ediyorlar.

O Ayasofya Camii'nde mi Beyazıt Camii'nde mi bilmiyorlar. Hocalarını arayacaklar, Beyazıt Camii'nden başlarmış. Gidecekler, diz çökecekler, dinleyecekler. Çünkü Nakşibendi tarikatının en önemli özelliklerinden birisi sohbet-i şeyhtir; şeyhin sohbetidir. Bizim tarikatımızda şeyhin sohbeti çok önemlidir. En önemli işlerden birisidir. Şeyhin sohbetinde bulunmak en büyük devlet!

Beyazıt Camii'ne gelirlermiş. İstanbul camilerini bilenler bilirler ki camilerin kapıları açık olur ama bir meşin kapısı vardır, perdesi vardır. Kalın, meşin perde kaldırılıp öyle girilir; rüzgâr iter, zor kaldırırsın. Çünkü hava cereyanından dolayı hava oraya tazyik yapar,

sağlam da bir şey. Taşlara gömülmüş halkalara tutturulmuş sağlam perde, meşin cami kapısı perdesi.

Beyazıt camisinin avlusuna şadırvanın olduğu yere girerlermiş. Oradan ara kapıya gelirlermiş, perdeyi çekerlermiş, içeriyi bir kokularlarmış. İçeri girmiyorlar, içeri bakmıyorlar, içeri bakmak yok! Perdeyi kaldırıp kokularlarmış, “Hocamız burada değil!” derlermiş, yürüyüp Ayasofya’ya giderlermiş. Ayasofya’da bulurlarmış. Kokusundan bilirlermiş, kuzuların koyunları, analarını buldukları gibi! Şeyhleri de öyle kokarmış demek ki! Ne derviş ne şeyh! Allahu ekber, ne insanlarmış!

Tasavvufu kitaplarda anlatırken şiirle anlatmışlar. Çünkü içleri şiir dolu, şairanelik dolu, hassasiyet dolu!

b. Osmanlıda Gençlerin Birbirine Hitap Ahlakı

Gençler Beyazıt meydanında karşılaştığı zaman birbirlerine derlermiş ki;

“Nasılsınız mirim?”

Mirim: “komutanım, emirim” demek.

“Emir” sözünün e’si düşüyor “mir” kalıyor. “Ey benim kumandanım, üstüm” mânasına.

“Nasılsınız mirim, iyi misiniz?” derler.

Bizim zamanımızda Beyazıt’ın ahalisini biz biliriz. Birbirleriyle karşılaştıkları zaman;

“Vay, ulan sen nerelerdeydin, günlerdir yoktun. Allah kahretsin, özledim seni, gel bir sarılayım!..”

Niye “kahretsin” diyorsun? Niye “ulan” diyorsun, niye bağırp çağırıyorsun?!..

Sevgiden [ama] seviye düşmüş.

Eskiden “Nasılsın mirim?” derlermiş, sonra da; “Hangi tekmeden feyz alıyorsunuz?” diye sorarlarmış. Çünkü gençler eğitim görmek için bir tekkeye giderlermiş, futbol kulübüne değil; moda oymuş. Bir tekkeye giderlermiş de oturmanın kalkmanın konuşmanın âdâbını öğrenirlermiş.

Osmanlı medeniyeti nedir?

Serâpâ bir tasavvuf medeniyetidir: Usul, erkân, edep! Evliyâ Çelebi *Seyahatname*’sini okursanız satır satır ifadelerine, Osmanlı’ya

hayran kalırsınız. Osmanlı'nın saraylarına bakın, konaklarına bakın, çinilerine, şadırvanlarına, sibyan mektebine, çeşmesine, haznesine, hanına hamamına bakın; her şeyi güzeldir. Her cami yapılırken yanına bir de hamam yapmışlar, şarıl şarıl suları akar. Gir yıkan kardeşim. Hepsinin yanında hamamları vardır. Hepsinin avlusunda şadırvanları vardır. Hele Bursa camilerinin içinde şırl şırl sular akar.

Bir su medeniyeti, bir ses medeniyeti, bir ışık medeniyeti, bir renk medeniyeti, bir zevk medeniyeti, bir edep medeniyeti!.. Tariflere sığmaz, anlatılamaz güzellikte bir medeniyet vahşiler tarafından yok edildi! Vahşiler tarafından ayaklar altında çatur çatur yok edildi gitti.

Ben şimdi bakıyorum da İznik çinisi yapamıyorlar, on beş-on altıncı yüzyıldaki İznik çinisini yapamıyorlar. Süleymaniye Camii'nin çinisinin renklerini yirminci yüzyılda bulamıyorlar. Öyle bir eser ortaya koyamıyorlar. Süleymaniye Camii yapılırken Haliç'in suları çıkıncaya kadar temelleri kazılmış. Yaptığı

işlerin sağlamlığına bakın! Taşı kıpırdamamış, duvarı çatlamamış. Ne tedbirler almışlar.

Bir inceleyin bu caminin etrafında neler var?

Hastane, şifahane var, sonra fukaraya yemek dağıtılan aşhane var, medreseler var...

Millet sanıyor ki; Süleymaniye Camii'nin duvarının kapısından içeriye adımımızı attığımız zaman Süleymaniye Camii budur!

Hayır! Sokak da Süleymaniye'nin, sokağın karşısındaki, sağındaki, solundaki, aşağısındaki binalar da Süleymaniye'nin! Fatih Camii'nin müstemilatı, binaları, eskiden bulvara kadar gelirmiş, Saraçhane başına kadar gelirmiş. Yıka yıka külüstür apartmanlar, evler yapmışlar, tuğla yığınları yapmışlar. Mezarlığa çevirmişler!

Evlatlar; ecdadın güzelliklerini koruyamayan, güzelliği anlamayan, güzelliği seveyemeyen, yaşatamayan hâle gelmiş. Yamyamlaşmış, maddîleşmiş. Sigara dumanı, küfürlü kahve sohbetleri, iskambil, domino, tavla şıkırtıları tıkırtıları, patlatmaları çatlatmala-

rı, bira şarap içki kumar, ana avrat küfür... bu hâle gelmişler.

Mü'min tatlıdır tatlılığı sever. Mü'minin her işi tatlıdır, güzeldir, hoştur, sevimlidir, beğenilir!

İkinci hadîs-i şerîf:

قَلْبٌ لَيْسَ فِيهِ شَيْءٌ مِّنَ الْحِكْمَةِ كَبَيْتِ حَرْبٍ. فَتَعَلَّمُوا وَعَلِّمُوا،
وَتَفَقَّهُوا وَلَا تَمُوتُوا جُهَالًا، فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَعْذُرُ عَلَى الْجَهْلِ

Kalbün leyse fî hi şey'ün mine'l-hikmeti ke beytin harib. Fe teallemû ve allimû ve tefekkahû ve lâ temûtû cühâlâ fe innallâhe lâ ya'zuru ale'l-cehl.

Hadîs-i şerîf İbn Ömer *radıyallahu an-hümâ'* dan.

Peygamber Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* buyurmuş ki;

Kalbün leyse fî hi şey'ün mine'l-hikmeti.
“Bir gönül ki hikmet namına içinde hiçbir şey yok!”

Hikmet ne demek?

“Bilgelik, engin olgunluk” demek.

Kalbün leyse fî hi şey'ün mine'l-hikmeti ke beytin haribin. “Kalbinde hikmetten hiçbir

şey olmayan bir gönül yıkık harap bir eve benzer!”

Hikmet olacak, mü'minin gönlünde hikmet olacak!

Hikmet nedir, sadece bilgi midir?

Hayır, sağlam bilgiye dayanan -zaten sağlam olan şeye *muhkem* derler, hikmet oradan geliyor- sağlam düşünce, sağlam zevk, sağlam duygu demek. Çok önemli!

Çünkü herkesin fikri sağlam değildir. Kısaca; “Eşek hoşaftan ne anlar?!” demişler. Güzelliği anlamak için insan olmak lazım, insan-ı kâmil olmak lazım.

“İçinde hikmet olmayan bir gönül harap bir ev gibidir!”

Binâenaleyh o hâlde;

Fe teallemû. “Bilgi öğrenin, bilginizi artırın, hikmetinizi çoğaltın!”

Tabi öğreneceksiniz düşüneceksiniz uygulayacaksınız; iç âleminizde bu hazineler, mücevherat çoğalacak. İç âleminiz hazine olacak, iç dünyanız hazine gibi olacak!

Teallemû. “Öğrenin, okuyun!”

Hadisler var, âyetler var, büyüklerin güzel sözleri var, kitaplar var; her birisi hazine gibi kitaplar var, kütüphanelerde duruyor.

Ve allimû. “Çoluğunuza çocuğunuza, hanımınıza, komşunuza, arkadaşınıza, küçüklerle, gençlere öğretin!”

Hem öğrenin hem öğretin!”

Ve tefekkahû. “Dininizin inceliklerini de farkları da kafanıza iyice yerleştirin; fakih olun, dinin inceliklerini bilin!”

Müftü Efendi Eskişehir’in bilmem hangi kasabasında musafaha edenleri görmüş; “Bırakın bu bid’at işleri!” demiş.

Bre cahil müftü! Sen bid’atın ta kendisisin! Musafaha etmek sünnet! Sakal bırakana kızıyor; çünkü kendisi sakalsız, tıraşçı, bol sabunlu tıraşçı! Cemaatin sakallılarına kızıyormuş.

Tefakkahû. “Dinin inceliklerini öğrenin!”

Öğrenmezse hadisleri okumazsa hangisinin yaptığının doğru olduğunu bilmez ki!

Pabuçları giyerken giymeye hangisinden başlayacağız?

“Sağ ayağından.”

Çıkarırken?

“Sol.”

Buyur, bunu okumasaydık bilir miydik?

Bilmezdik, okuyacaksın ki bileceksin!

Dinin inceliği...

Medine-i Münevvere’de emekli paşayı ziyarete gittik, general. Dindar; kale gibi, başlı başına fethedilemez bir kale! İhtiyar, eski devrin adamı! Güzel koku ikram etti ben [sağ elimi] uzattım:

“O değil, sol!” dedi.

Ben “Sağ el!” dedim.

“Yok, sol!” dedi.

Sonradan Peygamber Efendimiz’in hadisine rastladım. Peygamber Efendimiz güzel kokuyu sol avucuna koyarmış, oradan alıp bıyıklarına, kaşlarına oradan sürermiş. Burası dağıtım merkezi! Sola almıyor, solu dağıtım merkezi yapıyor; yine sağla dağıtıyor. Bu, okumadan bilinmiyor. Ben sağ elimi uzattım; adamcağız ikaz etti, düzeltti. Öldüyse Allah

rahmet eylesin, yaşıyorsa ömür versin, derecesi yüksek olsun.

Tefakkahû. “Fakih olun, dinin inceliklerini öğrenin, cahil kalmayın!”

İnsan her gün bir iki sayfa okusa öğrense çoluk çocuğuna öğretse; “Bak evladım, şöyle yap canım, bunun sevabı çok...” filan dese çoluk çocuk yavaş yavaş öğrenir. Zaten anne-baba nasıl yoldan giderse çocuklar da o yoldan gider, onları takip ederler. Çocukların yamukluğu annesinin-babasının yamukluğundandır. Anne-baba doğru gitse çocuklar da doğru olur. Annesi-babası fiilen gözle görülen numune olsa çocuk oradan gördüğünü yapar.

Bir de sokağa çıkartırsan yaramaz çocuklarla karşılaşırsa yaramaz çocuklarda bir başka bir şey gördü mü hemen onu yapar. Çünkü gördüğünü yapar: “Aman evladım o yanlış-tır!..” diye artık onu anlatıncaya kadar bir hâl olursun.

Çünkü kötü arkadaş felakettir! Bir çocuk parkına götür, bir küfür öğrensin, akşam misafir geldiği zaman o sunturlu küfürü çocuk söyler. Kötü olduğunu bilmez ki! Duymuştur, bilmediği kelime olduğundan papağan gibi

kapmıştır, kulağına yerleştirmiştir, mânasını bilmez. Anne-baba, ev halkı kıpkırmızı kesilir. O küfrü çocuk parkından almıştır, mânasını da bilmez.

Anne-baba; çocuğa en çok tesiri olandır ama çoluk çocuktan, arkadaşlardan, oradan buradan da alır. Daima iyi arkadaş bulup iyilerle olmak lazım!

c. Cahillikten Kurtulmak

İlim öğrenin ve öğretin ve dinin inceliklerini de kavrayın fakih olun dinin inceliklerini bilen insanlar olun!

Peygamber Efendimiz;

Ve lâ temûtû cühâlâ. "Cahil herifler olarak ölmeyin!" *Fe innallâhe lâ ya'zuru ale'l-cehl.* "Çünkü Allahu Teâlâ hazretleri cahilliđi mazeret saymaz, mazeret olarak kabul etmez!"

"Bilmiyordum yâ Rabbi!.."

"Bilseydin! Niye okumadın, niye öğrenmedin? Peygamber gönderdim, Kur'an-ı Kerim'i indirdim, niye onları okumadın?!.."

Kur'ân-ı Kerîm'de yazıyor. Kur'ân-ı Kerîm'in Fâtîha sûresini okusa insana yeter.

Bakara sûresinin *Elif-lâm-mîm* sayfasını okusa ondan arkadaki sayfasını okusa bütün siyaseti öğrenir. Çünkü orada insanların kimisinin nasılı; “Biz ıslah ediciyiz!” deyip dünyayı fesada verdiklerini gayet güzel anlatıyor. Fâtîha, elif lam mim, arka sayfa; münafıkları, “Mü’miniz!” dedikleri hâlde kâfirlik yapanları, küfre hizmet edenleri hemen üçüncü sayfada anlatıyor. İnsan onu iyice öğrense gidip fâsıĝa, facire, münafıĝa, müşrike kanmaz ki! Kanmaz ama okumazlar ki!

Gazete okur, roman okur, Tommiks okur. Çocuĝunun resimli kitabını alır, kenarda, tatilde onu okur...

Yalı kazıĝı kadar adamsın, sen Tommiks okuyacak yaşta mısın?

“Yaz tatili, ne olacak!” der, onu okur. Kur’ân-ı Kerîm okumaz!

Türkiye’de Kur’ân-ı Kerîm’i bilmemek hiç ayıp sayılmıyor! Çok ayıp, ayıpların en büyüĝü! Herkes ayıplı olduĝu için kimse kimseyi ayıplamıyor!

“Kardeşim, sen Kur’ân-ı Kerîm’i bilmiyor musun? Aman ne kadar ayıp...” demiyor. Her-

kes hayatından memnun! Hocalar da memnun, diyanet de “*Elemtera*’dan aşığısını okuyun, kâfi!” diyor. Zaten imamın, müezzinin işine geliyor. Köşede dükkânı var; namazı kıldırıdıktan sonra dükkanını açacak, para kazanacak! Bir acayip dünya!

Sabah namazına gelmez! Çok yere; “Ben gelmediğim zaman cemaat soğukta ayazda kalmasın!” diye cemaatteki hacı babalara anahtar vermiştir. Hacı baba kapıyı açar, cemaatten birisi öne geçer, namazı kıldırır. Türkiye’nin pek çok camiinde durum böyledir. Allah bizleri ıslah eylesin.

Allah *celle celâlüh* cahilleri mazur saymıyor. “Öğrenin!” diyor.

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

قِيَامُ الْمَرْءِ مَعَ أَخِيهِ الْمُسْلِمِ أَفْضَلُ مِنْ اعْتِكَافِ سُنَّةٍ فِي الْمَسْجِدِ

Kıyâmü’l-mer’i mea ehîhi’l-müslimi ef-dalü min i’tikâfi senetin fi’l-mescidi.

Enes *radiyallahu anh*’ten rivayet olunmuş ki Peygamber Efendimiz şöyle buyurmuş:

Kıyâmü’l-mer’i mea ehîhi’l-müslimi ef-dalü min i’tikâfi senetin fi’l-mescidi. “Bir

kişinin din kardeşinin işini görmek için onunla beraber bulunması, onun yanında yürümesi, gitmesi, işini görmek için onun yanında beraber duruşu mescitte bir sene itikâfa girmekten daha faziletli, daha üstün, daha hayırlıdır!”

İtikâf, Ramazan’ın son on gününde bayağı fedakârlık oluyor değil mi?

Evinden ayrılıyorsun, camiye geliyorsun; yastık, yorgan, yatak konforu azalıyor, bir de caminin düzenine uymak icap ediyor. Uyku azalıyor. İsteddiğin zaman uyuyamıyorsun, istediğini yiyemiyorsun; bir de oruç var. Ondan sonra bir de gece kalkıp ibadet edeceksin, bir de şu zikirleri çekeceksin, şu kadar Kur’an okuyacaksın...

Bayağı ağırca bir vazife, meşakkatli ama çok da tatlı. Bittiği zaman çok tatlı oluyor, sonuçta insan çok memnun oluyor. Ama on gün. Biraz fazla olsun diye istiyoruz kabadayılıktan; “Daha da olsaydı, doyamadık...” filan ama daha fazla olsa vaziyet nasıl olur bilmem! Motorun kapağı çatlar, fazla tazyike gelemez, conta yakarız.

Bir müslüman kardeşinin işini görüvermek bir sene mescitte itikâf etmekten hayırlıymış!

Devlet dairesinde işi oluyor, İngilizce bilmiyor. Belediyede işi oluyor, gidecek, konuşmasını, takip etmesini bilmiyor...

Aman kardeşim, geliver... “Gel.” diyor arabasına alıyor, götürüyor.

Bir müslüman kardeşinin işini görmek için yanında bulunmak bir sene mescidde itikâftan efdal, daha faziletli!

Neden?

Mü’minin mü’mini sevmesine Allah çok mükâfat veriyor. Ondandır.

“Bir müslüman bir müslüman kardeşini hastayken ziyaret ederse Allah, o ziyaret eden kardeşe yetmiş bin melek görevlendirmiş. Günün hangi saatinde ziyaretine gitmişse akşam oluncaya kadar o melekler ona salât u selâm getirip dua ederlermiş. Gece ziyaretine gitmişse evinde gecenin hangi saatinde gitmişse sabah oluncaya kadar yetmiş bin tane melek ağız birliğiyle o kimseye salât u selâm edip o ziyaret eden mü’min için Al-

lah'a dua ediveriyorlar!" diye hadis okumuştuk.

Neden?

Mü'minin mü'mini sevmesi sevap, hastayken ziyaret etmesi vazife ve sevap ve işini görüvermesi, gönlünü hoş etmesi, duasını alıvermesi de sevap!

Mü'minin gönlünü yapmak, "Allah razı olsun." demek sevap, işini görüvermek sevap! Allah ne türlü ödüller koymuş ki mü'minler mü'minleri sevsin diye ama yine de sevmiyor. Yine de birbirlerine yorgun öküzün sabana yan baktığı gibi bakıyorlar; yamuk yumuk, kızgın kızgın! Yine de bir muhabbet yok! Ziyaret ederler, hanımlar birbirlerine küser; iş kurarlar, çatır çutur işleri ayırırlar; hacca giderler, dargın dönerler...

Duymadık mı görmedik mi?

Hacda kavga ediyor ondan sonra; "Ben seninle bir daha ebediyen konuşmam."

Türkiye'ye karayoluyla hacdan geliyor. Antakya'dan Adana'ya geliyor. Adana'da bir kavga, Adana'dan içeriye Orta Anadolu'ya küs olarak giriyorlar!

Hacı babalar, siz hacca gitmemiş miydiniz, hacdan dönmüyor musunuz?

“Hacdan dönüyoruz ama onun Adana’da bana yaptığını bir bilsen... Yakalسام tenhada keratayı kör testereyle kıtır kıtır keseceğim!”

Hacım dur, ne oluyorsun kestiğin müslüman, hacı arkadaşın!..

Hacı amcanın eline bir salahiyet versen kesecek. Hem de keskin değil kör testereyle kesecek ki bağırsın diye! Ciyak ciyak bağırsınca zevk alacak! Fesubhanallah, şu şeytanın işine bak şu müslümanları nasıl kandırıyor? Hacca giderken kandırıyor, gelirken kandırıyor, hacda kandırıyor. Neler duyuyoruz neler... Allahu Teâlâ bize yardım eylesin.

Eğitimimiz çok zayıf! Sınıfta kalmışız, sınıfta kalmışız, sınıfta kalmışız, belge almışız, atılmışız satılmışız; çok kusurlarımız var! Çevremiz çok bozuk! Günahlar çok, şeytanlar ortada oynuyor. Kuyrukları, kulakları, mızrakları kıp kırmızı; ortalıkta dolaşıyorlar, sürünüyorlar. Bizi yemek için ağızlarını açıyorlar. Öyle bir tehlikeli ortamdayız ki!

Nereye kaçacağız?

d. Şeytandan kaçacak üç tane yer var:

1. Mescid: Buraya kaçacağız. Buraya getirmemek için şeytan size kırk tane mâni çıkartır. Yemeği yersiniz gözünüz mahmurlaşır: “Evde kılayım, şimdi yatıyım da ondan sonra kılayım...” Buraya getirmemek için şeytan bastırıyor. Dikkat, tuşa geliyorsunuz! Mescide giren temizlenir, kurtulur.

2. Zikrullah: Zikrullah yapan, zikrullahı seven, zikrullahı devam eden kurtulur. Zikrullah kurtarır.

3. Kur’ân-ı Kerîm: Kur’ân-ı Kerîm’e sarılan kurtulur. Yoksa dışarıda şeytanlar oynaşıyorlar, kıvır kıvır yılan gibi çıyan gibi dolaşıyorlar. Size sürünüyorlar farkında değiliz; ağzınızdan giriyor, burnunuzdan giriyorlar, sofranıza oturuyorlar. Besmelesiz evinize girdiğiniz zaman sizinle giriyor, besmelesiz yemeğe başladığınız zaman sizinle yiyor. Besmelesiz bir iş yaptığınız zaman aynen o işleri yapıyor. Hatta besmelesiz olunca şeytanın çocukları oluyormuş. Besmelesiz olunca adamın kendi evlâdı değil de şeytanın evlâdı oluyormuş. Hadîs-i şerîflerde geçiyor. Besme-

lesiz olduğu zaman, Allah adıyla olmadığı zaman [şeytanın evladı oluyor].

Bunları sırayla söylemiyorum. Üç tane sayıyorum, önceliklilik bakımından söylemiyorum.

Allah bize yardımcı olsun, affetsin. Tefîkini refîk eylesin. Her işimizi rızasına uygun yapmaya muvaffak eylesin. Allah hepinizden razı olsun.

el-Fâtiha.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

